

Handläggare
Johanna Berglund
Telefon: 08-50810258

Till
Norra innerstadens stadsdelsnämnd
2024-05-15

Remiss av Motion om att utveckla matlyftet

Yttrande till kommunstyrelsen angående remiss KS
2023/1126

Förvaltningens förslag till beslut

Norra innerstadens stadsdelsförvaltning godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har fått en motion om att utveckla Matlyftet på remiss för yttrande senast den 31 maj 2024. Förvaltningen ställer sig positiv till att höja kompetensen om mat och måltider inom äldreomsorgen. Om staden ska ta fram ett gemensamt program anser förvaltningen att det ska vidgas till att omfatta mat och måltider i ett större perspektiv. Förvaltningen anser också att finansieringen av ett sådant utbildningsprogram behöver ses över.

Bakgrund

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har fått en remiss för yttrande senast den 31 maj 2024. Remissen består av en motion från Anette Hellström (M) om att ta fram ett utbildningsprogram om näringslära. Övriga remissinstanser är stadsledningskontoret, miljö- och hälsoskyddsnämnden, äldrenämnden, Skärholmens stadsdelsnämnd, PRO och SPF seniorerna.

Ärendet

Annette Hellström (M) beskriver i motionen att det finns ett behov av att utveckla mat och måltider inom framförallt hemtjänstverksamheterna. Motionären lyfter fram att stadsdelsförvaltningarna sedan 2019 kunnat ansöka om medel inom ramen för Matlyftet för att motverka undernäring och social isolering hos äldre personer. Motionären föreslår att Matlyftet ska utvecklas och att äldrenämnden ska ges i uppdrag att ta fram ett utbildningsprogram om näringslära för i första hand hemtjänstpersonal, men även för personal på vård- och omsorgsboende. I motionen beskrivs också hur utbildning av

personal kan bidra till en förhöjd upplevelse av måltidsstunderna och en näringsrik måltid.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av utvecklingsenheten inom kvalitetsavdelningen i samråd med äldreomsorgsavdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen instämmer i att mat och måltider är ett angeläget utvecklingsområde inom hemtjänstverksamheten, det är även ett prioriterat område i nämndens verksamhetsplan och kompetensförsörjningsplan.

Matlyftet syftar till att förebygga undernäring och ofrivillig ensamhet hos äldre personer. Fokus är aktiviteter som äldre personer kan delta i. Stadsdelsförvaltningarna har möjlighet att ansöka om medel för aktiviteter som genomförs av äldreomsorgens egen regi. Äldreförvaltningen har avsatt medel från Matlyftet för att under 2024 ta fram en webbutbildning i mat och måltider för hemtjänstpersonal.¹

I stadens alla stadsdelsförvaltningar finns det dietister anställda. Dietisterna har bland annat i uppdrag att anordna verksamhetsanpassade utbildningsinsatser efter behov, för personal inom äldreomsorgens samtliga verksamheter.² Det kan till exempel handla om äldres behov av mat och näring, betydelsen av flera måltider om dagen och vikten av förkortad nattfasta.

Hemtjänstpersonal ska ha baskunskaper i matlagning för att kunna tillaga enkla och aptitliga måltider utifrån den enskildes behov enligt stadens uppdragsbeskrivning.³ Kompetensutveckling av medarbetare inom hemtjänst är viktigt för att bibehålla och höja kvaliteten i insatserna. Det finns goda exempel från både tidigare Norrmalms och Östermalms stadsdelsförvaltningar och nuvarande Norra innerstadens stadsdelsförvaltning på arbete med att höja kompetensen om mat och måltider i hemtjänstverksamheterna. Det har handlat om både teoretiska kunskaper och om praktisk utbildning och handledning. Praktiska utbildningar för hemtjänstpersonal i större skala kräver planering och tillgång till vikarier. Finansiering av utbildning och vikariekostnader behöver också säkerställas. Om utbildning ska genomföras i egen regi

¹ Fördelning av medel från Matlyftet 2024, dnr ALD 2023/282, beslutad av äldrenämnden 19 mars 2024.

² Funktionsbeskrivning legitimerad dietist dnr ALD 2022/312, beslutad av kommunfullmäktige 19 juni 2023.

³ Uppdragsbeskrivning för stadsdelsnämndernas verksamhet- Hemtjänst i ordinärt boende dnr ALD 2022/148.

behöver det finnas tillgång till ändamålsenliga kökslokaler avsedda för praktisk utbildning.

På vård- och omsorgsboenden utbildar dietisterna medarbetare i mat, måltidsmiljö och nutrition. Det finns även en webbaserad utbildning om mat, näring och måltider med en tillhörande mat- och måltidshandbok för medarbetare på vård- och omsorgsboende. För att webbaserade utbildningar ska fungera bättre kan de göras i grupp och med dietist som handledare.

Förvaltningen anser att kompetensen inom mat och måltider i äldreomsorgen kan utvecklas och att praktiska utbildningar för hemtjänstpersonal är önskvärt. Om staden ska ta fram ett gemensamt program för näringslära anser förvaltningen att det ska vidgas till att omfatta mat och måltider i ett större perspektiv. Förvaltningen anser också att finansieringen av ett sådant utbildningsprogram behöver ses över.

Jesper Ackinger
stadsdelsdirektör
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Maria Härenstam
avdelningschef
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Motion om att utveckla matlyftet

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jesper Ackinger, Stadsdelsdirektör	2024-05-03
Maria Härenstam, Avdelningschef	2024-05-03